

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

**Ivane Javakhishvili Tbilisi
State University**

ფსიქოლოგიისა და განათლების მეცნიერებათა ფაკულტეტი
Faculty of Psychology and Educational Sciences

ფსიქოლოგიისა და განათლების მეცნიერებათა
აქტუალური პრობლემები – 2017
**Actual Problems of Psychology &
Educational Sciences 2017**

რესპუბლიკური სამეცნიერო კონფერენციის მასალები
Proceedings of republic scientific conference

თბილისი 2017 Tbilisi

გულის თანდაყოლილი მანკით პაციენტების ფსიქოლოგიური მდგომარეობა პრეოპერაციულ პერიოდში

თენგიზ ვერულავა

*პროფესორი, ჯანდაცვის პოლიტიკისა და დაზღვევის ინსტიტუტი
ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი*

*აკად. გ. ჩაფიძის სახ. გადაუდებელი კარდიოლოგიის ცენტრი
თბილისი, საქართველო*

შესავალი: კარდიოქირურგიულ პაციენტებში ხშირად შეინიშნება დეპრესიული და შფოთვითი დარღვევები, რომლებიც უარყოფითად ზემოქმედებს დაავადების მიმდინარეობასა და შედეგებზე. ქირურგიულ ოპერაციას თან ახლავს განსაკუთრებული ემოციური განცდები: შიში, საკუთარ თავში დაურწმუნებლობა, უმწეობა. ქირურგიული ოპერაციის მოლოდინი და გაურკვეველი გამოსავალი, რომელშიც იმყოფება პაციენტი წინასაოპერაციო პერიოდში, ხელს უწყობს სხვადასხვა ნერვული, შფოთვითი, ფობიური დარღვევების (კარდიოფობია, კარდიონევროზი) განვითარებას, რაც, თავის მხრივ, კიდევ უფრო აღრმავებს დაავადების მიმდინარეობას. ამასთან დაკავშირებით, საინტერესოა კარდიოქირურგიული პაციენტების ფსიქოემოციური მდგომარეობის შესწავლა. კვლევის მიზანია კარდიოქირურგიული პაციენტების ფსიქოემოციური მდგომარეობის შესწავლა წინასაოპერაციო პერიოდში.

კვლევის მეთოდები: კვლევაში გამოყენებულ იქნა კვლევის რაოდენობრივი და თვისებრივი მეთოდები. კვლევის ინსტრუმენტად გამოყენებულ იქნა „ცხოვრების მიზნის ტესტი“ (Purpose-in-Life Test). კვლევა განხორციელდა აკად. გ. ჩაფიძის სახ. გადაუდებელი კარდიოლოგიის ცენტრში.

კვლევის შედეგები:

კვლევით გამოვლინდა, რომ პაციენტებში „ცხოვრების მიზნის“ საერთო მაჩვენებელი მნიშვნელოვნად დაბალია ($M=86$), რაც ადასტურებს დაავადების ნეგატიურ გავლენას სიცოცხლეზე.

დაბალია ტესტის ყველა ინდიკატორის მაჩვენებელი: „ცხოვრების მიზანი“ – $M=23$; „სიცოცხლის პროცესი“ – $M=24$; „სიცოცხლის შედეგიანობა“ – $M=20$; „კონტროლის ლოკუსი – მე“ – $M=15$; „კონტროლის ლოკუსი – სიცოცხლე“ – $M=25$.

მაჩვენებლების დაბალი დონე გვიჩვენებს, რომ პაციენტები ცხოვრობენ უფრო დღევანდელი, ან გუშინდელი დღით, არ აქვთ განსაზღვრული მომავალი ცხოვრების მიზანი და არც მისი უკეთესობისკენ შეცვლაზე ფიქრობენ, რაც იმაზე მიუთითებს, რომ არ სჯერათ ოპერაციის შემდეგ ჯანმრთელობის მდგომარეობის მნიშვნელოვანი გაუმჯობესებისა.

რესპონდენტები უკმაყოფილონი არიან ცხოვრებით. მათი აზრით, ავადმყოფობის გამო სიცოცხლისა და მუშაობის თვითშეზღუდვების შედეგად, ცხოვრება არ განვითარდა იმ გზით, როგორზეც ისინი ოცნებობდნენ. ცხოვრებაში ვერ ხედავენ ნათელ ინტერესს და იგი ეჩვენებათ, როგორც უაზრო, ერთფეროვანი, მოსაწყენი, უინტერესო, ცარიელი. ნებისა და ხასიათის სისუსტის გამო ცხოვრების ზოგ სიტუაციაში არასათანადო ქცევა გამოავლინეს, მიჰყვებოდნენ ცხოვრების დინებას და ვერ შეძლეს ეპოვათ საკუთარი მოწოდება.

პაციენტების აზრით, ბევრი რამ დამოკიდებულია არა საკუთარ ძალისხმევაზე, არამედ ობიექტურად განვითარებულ მოვლენებზე (მაგ., ავადმყოფობა), რომელთა მართვა რთულია.

დასკვნა: ამგვარად, ქირურგიული ოპერაციის მოლოდინის პერიოდში პაციენტების უმრავლესობას აღენიშნება საკუთარი ცხოვრების დაბალი გააზრება და დაბალი პიროვნული თვითშეფასება, რამაც შეიძლება ხელი შეუწყოს სხვადასხვა ნერვული დარღვევის განვითარებას.

პაციენტებისათვის ქირურგიული ოპერაცია სერიოზული სტრესული ფაქტორია. ოპერაციაზე ფსიქოემოციური რეაგირების კორექტირების მიზნით, პაციენტები საჭიროებენ კვალიფიციურ ფსიქოლოგიურ და ფსიქოთერაპიულ მხარდაჭერას. ამ მხრივ, საჭიროა ფსიქოთერაპევტების მოწვევა კარდიოლოგიურ საავად-

მყოფოში და ფსიქოთერაპიული ინტერვენციების სხვადასხვა სტრატეგიის გამოყენება. ფსიქოლოგიური მხარდაჭერის უზრუნველყოფის დროს მნიშვნელოვანია პოსტოპერაციულ პერიოდში მომავალი ცხოვრებისეული ორიენტირების ფორმირება, ჯანსაღი ცხოვრების წესის, თვითგანვითარების მისწრაფების ნახაღისება.

საკვანძო სიტყვები: გულის თანდაყოლილი მანკი, ფსიქოემოციური მდგომარეობა, კარდიოქირურგიული პაციენტი, ცხოვრების მიზნის ტესტი

Psychological Condition of Patients with Congenital Heart Disease in Preoperative Period

Tengiz Verulava

Professor, Institute Health Policy and Insurance

Ilia State University

G. Chapidze Emergency Cardiology Center

Tbilisi, Georgia

Cardiovascular patients are often diagnosed with depressive and anxiety disorders that negatively affect the consequences of the disease. The surgical operation is accompanied by special emotional feelings: fear, insecurity, helplessness. The expectation of an operation and an uncertain solution in which the patient is in the pre-operative period promotes the development of various nervous, anxious, phobic disorders (cardiophobia, cardioneurosis), which in turn aggravates the disease. In this regard, it is interesting to study the psycho-emotional status of cardiovascular patients. The study aims to study the psycho-emotional state of cardiovascular patients in the pre-operative period.

Research Methods: Quantitative and qualitative methods of statistical analysis were used in the study. As a research tool was used the "Purpose-in-Life Test". The research was carried out in the Chapidze's Emergency Cardiology Center.

Research Results: The study found that the overall indicator of "life goals" in patients is significantly lower ($M = 86$), which confirms the negative impact of the disease on life. All indicators of the test are low: "The purpose of life" – $M = 23$; "Life Process" – $M = 24$; "Success of Life" – $M = 20$; "Control Lock – I" – $M = 15$; "Control Lock – Life" – $M = 25$.

The low level of indicators shows that patients do not have the goal of future life and do not even think about changing it, also they does not believe about significant improvement in health after surgery.

Respondents are dissatisfied with life. According to them, because of the sickness, life seems like a senseless, monotonous, boring, uninteresting, empty. Patients believe that much things in life does not depends on their efforts, but on objective developments (eg illness) which are difficult to manage.

Conclusion: Thus, the majority of cardiosurgery patients have a low level of self-esteem, which may effect to the development of various nervous disorders. Surgical operation is a serious stress factor for patients. Patients need qualified psychological and psychotherapeutic support in order to adjust the psychoemotional response to the surgical operation. In this regard, it is necessary to invite psychotheraputists in the cardiology hospital and use different strategies for psychotherapeutic interventions. It is important to form a future life orientation in the postoperative period, encourage healthy lifestyle and self-development aspirations.

Keywords: *Congenital heart failure, psycho-emotional condition, cardio-surgery patient, Purpose-in-Life Test*